

VERSIE MEI 2024

Pedagogisch beleidsplan

Pedagogisch beleidsplan Gastouderbureau Uit&Thuis

Gastouderopvang is een kwestie van vertrouwen. Ouders moeten de zekerheid hebben dat hun kind ook in hun afwezigheid een verantwoorde opvoeding in een veilige omgeving wordt geboden. Daarbij is het belangrijk dat de emotionele veiligheid van kinderen wordt gewaarborgd.

Om bovenstaande te kunnen waarmaken hebben wij als 'Gastouderbureau Uit&Thuis' een pedagogisch beleidsplan opgesteld en richtlijnen ontwikkeld voor de bewaking van de kwaliteit van de kinderopvang. Dit plan zorgt ervoor dat vraagouders, gastouders en Gastouderbureau Uit&Thuis een handleiding hebben en indien nodig elkaar kunnen aanspreken op gemaakte afspraken.

In dit beleidsplan beschrijven we onze pedagogische uitgangspunten, maar ook de ontwikkeling van het kind en de verantwoordelijkheid als gastouder. Wij verwachten van al onze gastouders dat zij de richtlijnen in dit plan als basis zullen gebruiken voor de omgang met de kinderen en hun ouders. Het plan wordt jaarlijks besproken in de oudercommissie, en waar nodig bijgesteld.

We gaan uit van vier pedagogische basisdoelen, die professor J.M.A. Riksen-Walraven heeft geformuleerd voor de opvoeding van kinderen in het gezin en de kinderopvang.

Onze pedagogische uitgangspunten

1. Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid;
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie van kinderen;
(onder andere zelfstandigheid, zelfvertrouwen, creativiteit)
3. Het bevorderen van de sociale competentie van kinderen;
(onder andere communiceren, samenwerken, samen spelen, conflicten voorkomen en oplossen)
4. Socialisatie door overdracht van waarden en normen;

Deze vier pedagogische basisdoelen zijn in 2000 geformuleerd door J.M.A. Riksen-Walraven, professor ontwikkelingspsychologie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen en staan sinds 2005 in de beleidsregels kwaliteit kinderopvang. In de beleidsregels staat de uitwerking van wat in de Wet kinderopvang bedoeld wordt met 'verantwoorde kinderopvang'. Daarom staan deze doelen in het pedagogisch beleidsplan van ieder kindcentrum in Nederland.

Het pedagogisch beleidsplan is, net als alle verplichte protocollen, in te zien op de website van Gastouderbureau Uit&Thuis, www.gobuitenthuis.nl.

Inhoudsopgave

Wie zijn wij	1
Visie van Uit&Thuis	1
Kwaliteitseisen aan gastouder en omgeving	2
De ontwikkeling van het kind	4
De pedagogische doelen	5
a.Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid;	
b.Het bevorderen van persoonlijke competentie van kinderen;	
c.Het bevorderen van de sociale competentie van kinderen;	
d.Socialisatie door overdracht van waarden en normen.	
De rol van gastouderbureau Uit&Thuis	10
Ouderbetrokkenheid	11
Klachtencommissie	11
Tot slot	11

Wie zijn wij

Gastouderbureau Uit&Thuis bemiddelt tussen vraagouders (ouders die opvang zoeken voor hun kind(eren)) en gastouders (professional die de kinderen wil opvangen).

Als ouder wil je het beste voor je kind, ook qua opvang van je kinderen. Gastouders die bij ons zijn aangesloten bieden begeleiding, zorg en opvang volgens onze pedagogische visie. Ons bureau bestaat uit twee medewerkers, tegelijk ook houder: Helma Jansen en Marloes Bakker.

We staan als bureau voor kwaliteit van opvang. De gastouder biedt opvang in een veilige omgeving die voldoet aan eisen die de wet kinderopvang stelt. Gastouderbureau Uit&Thuis zorgt voor deze controle.

Met onze pedagogische achtergrond kunnen wij de gastouder en de vraagouder ondersteunen bij pedagogische vragen die zich in de praktijk voordoen.

Visie van gastouderbureau Uit&Thuis

Gastouderbureau Uit & Thuis staat voor het bieden van betaalbare opvang bij een gastouder, waar kwaliteit, veiligheid en een vertrouwde plek voor de kinderen voorop staat. De gastouder draagt bij aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind. 'Waar uit ook een beetje thuis is'

Kwaliteit bieden we door de woning van de gastouder zo in te richten, dat het voldoet aan de eisen van de wet kinderopvang. Dit doet het gastouderbureau in samenwerking met de gastouder.

We hebben oog voor elk kind.

Elk kind telt, ongeacht afkomst, religie of achtergrond.

Inclusie en respect voor elkaar hebben wij hoog in het vaandel staan.

De gastouder zet zich met haar competenties in voor een omgeving waar het kind optimaal tot leren en ontdekken kan komen. Denk hierbij aan spelmateriaal passend bij de leeftijd van het kind, ruimte om zelf te spelen, aanbod van verschillende soorten activiteiten waarin ruimte is om te ontdekken. En een goede balans tussen actief bezig zijn en tot rust komen. Hier gaan we verder op in onder het kopje: ontwikkeling, zie pagina 4.

Vanuit het gastouderbureau ondersteunen we de gastouder door regelmatig bij de gastouder langs te komen als er kinderen worden opgevangen, mee te kijken en denken, gesprekken te voeren met ouders en de gastouder.

Het gastouderbureau zorgt er samen met de gastouder voor dat de gastouder blijven voldoen aan de eisen die de wet stelt, met alle veranderingen die daar plaatsvinden!

Wij hebben als medewerkers plezier in ons werk. Het begeleiden van de gastouders in hun weg naar professionaliteit en ondersteunen bij pedagogische vraagstukken. Het contact met ouders en ondersteunen bij vraagstukken in de opvang.

Denk hierbij aan scholing op maat, evaluatiegesprekken, observaties en telefonisch contact met ouders en gastouders.

Kwaliteitseisen aan gastouder en omgeving

De gastouder moet voldoen aan de eisen die de wet kinderopvang stelt. Daarnaast zijn er een aantal wensen die wij gesteld hebben om de kwaliteit van de opvang ten goede te doen komen:

- de gastouder is minimaal 18 jaar oud en beschikt over een VOG, deze is geregistreerd in het personenregister kinderopvang. Ook de huisgenoten die 18 jaar en ouder zijn beschikken hierover en staan geregistreerd in het personenregister kinderopvang.
- De gastouder heeft kennis van de doelgroep en ervaring in het werken met (jonge) kinderen.
- De mentale en fysieke toestand van de gastouder is gezond.
- De gastouder heeft een diploma van minimaal een Helpende Welzijn niveau 2. Een professionele grondhouding in haar werk is een eis. Denk hierbij aan het bereid zijn om scholing te volgen of te vragen om scholing als ze meer wil leren over bepaalde facetten van haar werk.
- De gastouder werkt volgens de 4 pedagogische componenten, zoals verderop in dit plan beschreven.
- De gastouder voert de Nederlandse taal in haar opvang. En stimuleert alle kinderen in hun taal en spraak ontwikkeling, ook de kinderen die thuis een andere taal als moedertaal gewend zijn.
- De gastouder heeft een positieve basishouding.
- De gastouder biedt opvang op maat. Ze past het aanbod van de activiteiten, de manier van benadering en communicatie aan op het niveau van het kind. Geen enkel kind wordt uitgezonderd. Iedereen is welkom: ongeacht welke afkomst, beperkingen of vorm van religie die door ouders wordt aangehangen. Wij verwachten een respectvolle houding naar kinderen en hun ouders/verzorgers, en visa versa.
- De gastouder is toezichthouder op het kind. Dit laat de gastouder niet over aan derden.
- De gastouder zorgt voor een veilige en hygiënische werkomgeving. Hygiënerichtlijnen zijn terug te vinden op de website van het RIVM ([Hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang | RIVM](#))
- De gastouder staat open voor overleg met het gastouderbureau en ouders. Maar ook voor collegiaal overleg met andere gastouders. Dit laatste wordt door het gastouderbureau aangeboden in de vorm van intervisie.
- De gastouder is bereid om deel te nemen aan trainingen, thema avonden, intervisie. Daarnaast het jaarlijks herhalen van haar EHBO kennis en kennis van de Meldcode.
- De gastouder heeft geen kinderen die (tijdelijk) onder toezicht staan. Of (tijdelijk) ontheven of ontzet uit het ouderlijk gezag.
- Komt iemand regelmatig op de opvanglocatie gedurende de werkdag van de gastouder dan moet deze persoon geregistreerd worden in het personenregister kinderopvang. Denk hierbij aan de schoonmaakster, de buurvrouw die wekelijks een bakje koffie komt doen, de vrijwilliger die helpt bij activiteiten, een stagiaire die een periode komt helpen. De gastouder stelt het gastouderbureau van deze personen op de hoogte.
- De opvang locatie is ten alle tijde rookvrij. Er wordt tijdens de opvang geen alcohol of andere middelen/medicatie gebruikt die de alertheid beïnvloeden.

- De gastouder heeft kennis van de Meldcode en de stappen die doorlopen moeten worden. Jaarlijks frist de gastouder haar kennis op door deel te nemen aan de aangeboden digitale of live training.
- de gastouder is bekend met het gebruik van de registratie lijsten Medicatie en Ongevallen. In geval van gebruik van 1 van deze formulieren stelt zij, binnen 7 dagen, het gastouderbureau hier van op de hoogte.

Eisen opvangadres

Niet alleen de gastouder, maar ook het opvangadres dient aan verschillende eisen te voldoen.

Het opvangadres

- beschikt over voldoende speel- en slaapruijnte voor kinderen, waaronder begrepen een voor kinderen tot de leeftijd van 1,5 jaar en een op het aantal kinderen afgestemde afzonderlijke slaapruijnte
- Voldoende speelruimte binnen is ongeveer 2 tot 3 m² per kind. Samen met het gastouderbureau wordt gekeken hoeveel kinderen er bij de gastouder opgevangen kunnen worden.
- beschikt over voldoende buitenspeelmogelijkheden, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen. Voldoende speelruimte is ongeveer 3m² speelruimte per kind. Samen met het gastouderbureau wordt gekeken in hoeverre dit op de opvanglocatie haalbaar is en wat de mogelijkheden zijn voor de gastouder om met de kinderen buiten te spelen. Dit kan ook zijn dat er een speelveldje in de buurt is waar de gastouder gebruik van maakt.
- is voorzien van voldoende en goed functionerende rookmelder conform de eisen uit het vigerende Besluit bouwwerken leefomgeving. Dit houdt in dat op elke woonlaag een rookmelder hangt, in elke verkeersruimte die gebruikt wordt om de woning te kunnen verlaten. De gastouder en het gastouderbureau bekijken samen de woning en beslissen waar de rookmelders moeten hangen.
- De gehele woning en buitenruimte waar de opvang plaatsvindt is ten allen tijde rookvrij.

Kindaantallen

Een gastouder mag het volgende aantal kinderen opvangen:

Maximaal 2 kinderen van 0 jaar, Maximaal 4 kinderen van 0 en 1 jaar, maximaal 5 kinderen tot 4 jaar en maximaal 6 kinderen van 0-12 jaar. Bij deze aantallen worden eigen kinderen van de gastouder die jonger zijn dan 10 jaar meegeteld.

GGD controleert gastouderopvang

De GGD gekoppeld aan de gemeente controleert jaarlijks gastouderbureaus. Dit gebeurt aangekondigd.

De GGD bezoekt ook de locaties van de gastouders elke 1 a 2 jaar, dit gebeurt onaangekondigd.

Bij de start is er een uitgebreide controle op diploma's, personenregister kinderopvang, risico inventarisatie in de woning en de pedagogische kennis van de gastouder. Daarnaast voert het gastouderbureau elk jaar een controle van de accommodatie en inrichting van de opvang, pedagogische kwaliteit, het aantal kinderen en de veiligheid en gezondheid uit.

De ontwikkeling van het kind

De gastouder is, zoals eerder omschreven, mede verantwoordelijk om de mogelijkheden te bieden om een kind zo optimaal mogelijk te laten ontwikkelen. Om een beeld te geven van deze ontwikkeling en waar de gastouder per leeftijd aan moet werken belichten we de ontwikkeling van het kind van 0 – 12 jaar vanuit verschillende facetten:

Gewetensontwikkeling

De ontwikkeling van het geweten van het kind is een interessant gegeven. Heel belangrijk om hier inzicht in te hebben wanneer je met kinderen werkt. Ieder kind doorloopt op zijn/haar eigen manier de ontwikkelingsfasen. Toch kun je de ontwikkelingsfasen in globale lijnen weergeven.

Egocentrisch

Van 0 tot 4 jaar staat het ego, eigen ik, van het kind centraal. De kinderen denken in deze ontwikkelingsfase vanuit hun eigen referentiekader, dit heet egocentrisme. Ze zijn zich er nog niet van bewust dat anderen een situatie op een hele andere manier bekijken en dat anderen het anders ervaren. Omdat ze denken vanuit zichzelf hebben ze eigenlijk maar één doel voor ogen en dat is krijgen wat ze willen. Ze kunnen dus behoorlijk hun zin doordrijven. Wanneer ze iets niet krijgen, kunnen ze dat heel onrechtvaardig vinden. Het kind is niet vervelend, maar is ervan overtuigd dat het niet eerlijk is dat hij niet in zijn behoeften wordt voorzien. Het geweten van het kind is nog afhankelijk van zijn ouders/verzorgers/leidsters, een eigen geweten kan een kind in deze leeftijdsfase onmogelijk vormen. Morele beslissingen kunnen ze niet nemen. Wanneer de ouder/verzorger/leidster in de buurt is zal het kind niet doen wat het niet mag. Maar wanneer de ouder/verzorger/leidster even weg is, zal een kind wél doen wat hem verboden was. Het morele besef heeft de dreumes/peuter zelf nog niet, het wordt hem opgelegd, en daarom zal het bij het kind 'leven' alleen zolang er een volwassene in de buurt is. Peuters weten wel wanneer ze iets fout hebben gedaan, maar kunnen de schuld op een ander schuiven. Het zal niet echt tot de peuter doordringen dat het echt fout was wat hij deed. Peuters kunnen begrijpen dat het niet goed is dat ze jokken of dat ze anderen de schuld geven, maar hier moet je niet te streng op zijn. Het is belangrijk om de kinderen grenzen te leren én respect te hebben voor de exploratiedrang van het kind. De gastouder kan in deze fase het kind helpen bij de ontwikkeling, door samen te bespreken bijvoorbeeld: wat er gebeurd als je de ander pijn doet.

Kleuters kunnen best luisteren

Een kind van 4-6 jaar begrijpt de eisen al beter, en weet zich beter aan te passen. Niet omdat de gewetensontwikkeling op gang is gekomen in deze ontwikkelingsfase, maar omdat ze op de hoogte zijn van de consequenties wanneer ze niet luisteren. Kinderen van deze leeftijd hebben veel duidelijkheid en een consequente aanpak nodig om de nieuw geleerde dingen en de ontdekking van de wereld te kunnen overzien. Kleuters vinden het normaal dat de ouders de baas zijn, en dit begrijpen ze heel goed. De gastouder dient een duidelijke, consequente aanpak te hanteren, dit vinden kleuters prettig. Het biedt ze veiligheid.

Schoolgaande kinderen

Wanneer kinderen in de leeftijdscategorie van 7-10 jaar zitten kunnen ze het als zeer onprettig ervaren dat ouders/verzorgers de baas zijn. In deze ontwikkelingsfase kun je als ouder daarentegen je kinderen niet zomaar meer wat opleggen, want dat wordt niet meer gepikt. Deze kinderen onderhandelen en gaan uit van het principe: als ik dat voor jou doe, dan doe jij dit voor mij. De gewetensontwikkeling begint op gang te komen. Ze worden meer zelfstandig. Zelfstandigheid moet ook gestimuleerd worden, hun zelfvertrouwen groeit daardoor met sprongen. De gastouder kan met schoolgaande kinderen bijvoorbeeld in overleg met het kind afspraken maken over de dagindeling, zodat het het gevoel heeft een stukje regie te hebben.

Vanaf 10 jaar

De groep wordt steeds belangrijker. Kinderen beseffen dat anderen verwachtingen van ze hebben. En ze willen hieraan voldoen omdat ze het belangrijk vinden dat er goed over hen gedacht wordt. Mensen en kinderen willen graag geliefd zijn in de groep en erbij horen. Dus doen kinderen hun best om de dingen goed te doen. Waar het eerst de ouders/verzorgers waren die belangrijk waren voor het vormen van een goed zelfbeeld en zelfvertrouwen bij hun kinderen, zijn het nu de leeftijdsgenoten die belangrijk zijn wat betreft deze twee punten. De gastouder kan het ouder wordende kind taken geven, om zo in te spelen op de vergrote zelfstandigheid. Het kind krijgt met meer verantwoordelijkheden, ook een groter zelfvertrouwen.

Goed om van bovenstaande bewust te zijn en je handelen hier op aan te passen.

Zo begeleid je hele jonge kinderen in conflictsituaties en bij oudere kinderen zul je meer sturend werken en kinderen steeds meer aanspreken op gedrag en gevolgen.

De pedagogische doelen

1. Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid

Één van de doelen die we willen bereiken, is dat kinderen zich fysiek en emotioneel veilig voelen bij de gastouder. Als een kind zich onveilig voelt, staat het minder open voor de wereld om zich heen. Een veilig klimaat is voorwaarde voor het realiseren van de andere pedagogische doelen.

Fysieke veiligheid

De gastouder is verantwoordelijk voor de fysieke veiligheid van de kinderen. Zo moet zij de opvangruimte dusdanig inrichten dat het een veilige plek is voor het kind. De ruimte en het materiaal waarin en waarmee gespeeld wordt, wordt schoongehouden en kapot speelgoed wordt verwijderd. Daarnaast is ook het geven van voldoende en gezond voedsel een verantwoordelijkheid. De gastouder volgt periodiek een cursus EHBO en heeft hiervoor een diploma. Tijdens het spelen houdt de gastouder toezicht en let op of de speelsituatie veilig is, zowel op straat, als tussen de kinderen onderling. De gastouder maakt afspraken met de oudere kinderen (vanaf 4 jaar) over bijvoorbeeld hygiënisch toiletgebruik, buitenspelen, traplopen en houdt toezicht in zulke situaties bij kinderen die jonger zijn dan vier jaar.

Hoe wij als gastouderbureau mede zorg dragen voor deze veiligheid:

- het uitvoeren van de Risico inventarisatie bij de gastouder. We bekijken alle ruimtes die in gebruik zijn tijdens de opvang, en brengen de risico's in kaart. Binnen en buiten!

- Tijdens deze inventarisatie spreken we over hygiëne maatregelen omtrent toiletgebruik, bereiding van voedsel en de opvangruimte/buitenruimte. Deze inventarisatie wordt minimaal jaarlijks herhaalt. Mocht er tussentijds iets wijzigen op de opvanglocatie, dan wordt dit door de gastouder bij het gastouderbureau gemeld.

De Risico inventarisatie is voor ouders die gekoppeld zijn aan een gastouder inzichtelijk via hun eigen online account in Portabase.

Emotionele veiligheid

In een emotioneel veilige situatie durven kinderen zichzelf te zijn en voelen zij zich op hun gemak. Een kind durft dan zichzelf, maar ook andere mensen – en dingen – te ontdekken. Hiervoor is het belangrijk dat er goed naar het kind geluisterd en gekeken wordt. Kinderen stimuleren in lastige situaties, maar ook inschatten wanneer een situatie te lastig wordt en hierop inspelen met bijvoorbeeld een grapje. Een gastouder moet een kind stimuleren om nieuwe dingen te ontdekken en de ruimte geven om fouten te maken. Hierbij moet de sfeer veilig zijn en het helpt als er duidelijke afspraken zijn over de regels.

Praktische voorbeelden voor de gastouder zijn:

- Troosten bij verdriet
- Nabijheid bieden bij spannende momenten
- Emoties die je bij een kind ziet benoemen en er samen over in gesprek gaan (oudere kinderen)
- Het kind de ruimte geven met zijn eigen competenties. Ieder kind is uniek: rustig, terughoudend, enthousiast, druk, creatief, sportief.
- Het geven van complimentjes als dingen lukken die moeilijk waren of juist gewoon omdat je ziet dat een kind het goed naar zijn zin heeft.
- Door zelf respect te hebben voor de kinderen, het respect naar elkaar toe stimuleren.

Yfke (1 jaar en 11 maanden) gaat met de gastouder naar de kinderboerderij. Ze heeft er zin in. Laarzen aan, broodjes mee.

Samen lopen ze het erf van de kinderboerderij op.

Al snel is Yfke wat terughoudend. Loslopende eenden, daar had ze niet op gerekend.

De gastouder merkt op dat Yfke langzamer loopt en dichtbij haar wil blijven.

De gastouder neemt Yfke bij de hand en stelt Yfke gerust. Ze erkent de angst van Yfke en samen gaan ze op een afstandje zitten kijken wat de eendjes doen. Al gauw benoemd Yfke ook wat ze ziet en hebben ze samen plezier.

Na een tijdje gaat Yfke al weer een beetje haar eigen gang en durft ze ook wat dichterbij de buurt van de eenden te komen. Ze houdt ze goed in de gaten en zoekt af en toe bevestiging bij de gastouder, maar ze is al niet meer zo bang als toen ze net binnen kwamen.

2. Het bevorderen van persoonlijke competentie van kinderen

Kinderen moeten de gelegenheid krijgen om hun persoonlijke competenties te ontwikkelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan zelfstandigheid, zelfvertrouwen en creativiteit.

Kinderen worden voorbereid op de maatschappij. De gastouder levert een bijdrage aan de ontwikkelingskansen en fungeert als een oefenplek voor de maatschappij. Kinderen moeten de ruimte krijgen om zichzelf zoveel mogelijk te ontplooien en hun

zelfstandigheid te vergroten. Positief gedrag moet worden gewaardeerd, benoemt en zo nodig beloond. Kinderen moeten worden gestimuleerd in het zelf doen van de dingen die ze al kunnen, maar ook in het zelf nemen van initiatieven voor zover mogelijk. Ook hier is een veilige situatie een voorwaarde. Kinderen moeten de mogelijkheid hebben om zelf keuzes te maken waar dat kan. Het nemen van de verantwoordelijkheid die kinderen aan kunnen is ook belangrijk. Wanneer de mogelijkheden van een kind optimaal benut kan worden en een kind dit ook merkt kan dit veel voldoening geven. Kinderen moeten, binnen veilige kaders, de wereld om zich heen ontdekken.

Creatieve vaardigheden zijn belangrijk voor een kind. Wij vinden het belangrijk dat de fantasie van een kind gestimuleerd wordt en dat creativiteit wordt aangemoedigd. Creativiteit in de zin van knutselen en 'handvaardigheid', maar ook creativiteit in denken. Het vergroot het probleemoplossend vermogen van een kind. Creatieve ontwikkeling kan gestimuleerd worden door het werken met verschillende materialen zoals water, zand, verf, klei en papier, maar het kan ook worden gestimuleerd door creatief spel. Creativiteit heeft niet zo zeer te maken met wat je doet, maar meer hoe je iets doet. Kleine kinderen zijn van nature creatief omdat ze nog geen vaste manieren kennen. Het is belangrijk om het kind de ruimte te geven om zelf te ontdekken en veel te doen. Kinderen moeten worden gestimuleerd om nieuwe dingen te blijven doen, ook al gaat het verkeerd.

Ieder kind heeft een andere ontwikkeling. Wanneer je ieder kind wilt voorzien van wat het nodig heeft om tot een goede ontwikkeling te komen, kan je het beste tegemoetkomen aan de drie basisbehoeften van een kind:

Relatie

Een kind is een sociaal wezen en interactie is nodig om mens te zijn. Kinderen komen tot goede (leer) resultaten als er een goede relatie is met anderen. We streven dan ook naar aandacht voor onderlinge verschillen, acceptatie en waardering van elk kind.

Voorbeelden hierbij zijn:

- Het kind leert respect te hebben voor de ander, geef als gastouder daarin het voorbeeld.
- Het kind leert delen, door dit samen te oefenen en er plezier aan te beleven.
- Het kind leert op zijn beurt wachten, door dit als gastouder met woorden te begeleiden 'ik ben nu even met Y bezig, ik kom zo bij jou!' En als dat gelukt is: 'Dank je wel dat je even wilde wachten, zo kon ik Y goed helpen. Wat kan ik voor jou doen?'

Competentie

De behoefte aan competentie, de behoefte om iets zelf te kunnen, is een geschapen eigenschap. Door hierin bemoedigd te worden raken kinderen gemotiveerd, nemen ze initiatieven en ontwikkelen zij (zelf)vertrouwen. De kinderen moeten zich geaccepteerd voelen met hun eigen mogelijkheden en onmogelijkheden. Kinderen verschillen in mate van elkaar en hun competenties. De gastouder zal om moeten gaan met deze verschillen.

Voorbeelden hierbij zijn:

- Het kind geeft aan iets zelf te willen doen, geef het kind de ruimte om dat te ontdekken. Wees nabij, stimuleer en complimenteer! Geef het kind de ruimte om de dingen die het zelf kan ook zelf te laten doen. Zorg dat je tijd incalculeert in je programma. Ga je wandelen? Zorg dat de kinderen de tijd krijgen om hun schoenen en jassen aan te doen.

Zie dit als onderdeel van je activiteit. Vertragen is daarin een sleutelwoord!

- Lukt een kind iets niet? Maak er geen punt van, samen blijven proberen maar niet frustreren! Laat het kind zijn eigen tempo van ontwikkelen bepalen.

Verantwoordelijkheid

Kinderen hebben de behoefte om zelf iets te doen. Daarom moeten ze leren zelf verantwoordelijkheid te dragen. Het gaat daarbij om de verantwoordelijkheid voor de schepping, voor de naaste en voor zichzelf. Kinderen moeten bij het ouder worden steeds meer taken zelfstandig kunnen uitvoeren en hun verantwoordelijkheid leren dragen.

Voorbeelden zijn:

- Zijn er kinderen in jou groep die graag een ander helpen? Vraag ze gerust te helpen op momenten die voor hen ook van belang zijn. Een helpende taak kan het zelfvertrouwen vergroten.
- Stel samen met de oudere kinderen omgangsregels op. Laat ze meedenken.

Tom (bijna 3 jaar) gaat gezellig buiten spelen bij de gastouder. De gastouder verteld de kinderen dat ze hun jassen mogen pakken uit de gang. De schoenen staan klaar bij de achterdeur. Tom rent enthousiast naar de gang. Zijn jas, daar moet hij even naar zoeken. Gelukkig vindt hij deze al snel.

Tom wil graag alles zelf doen. Dat geldt ook voor het aantrekken van zijn jas. Maar dat is nog best een klus. Tom doet erg zijn best, maar hij krijgt het niet goed voor elkaar. De gastouder vraagt of ze Tom ergens mee kan helpen. Tom zijn antwoordt is 'nee, ik kan het zelf!'. De gastouder geeft Tom de ruimte om zijn jas zelf aan te laten trekken.

De gastouder gaat ook haar jas aan doen. Ze ziet Tom kijken. De gastouder benoemd wat ze moeten doen wat nodig is om haar jas aan te trekken. Tom luistert goed en probeert het ook. Het lukt hem niet.

Als Tom merkt dat de andere kinderen al naar buiten zijn, vraagt hij toch om hulp.

De gastouder geeft Tom een compliment: 'Goed geprobeerd hoor, je bent al een hele grote jongen!'. De gastouder helpt Tom met het laatste stukje, zodat Tom toch een groot deel zelf heeft gedaan van het aantrekken van zijn jas.

'Is het je toch een klein beetje zelf gelukt om je jas aan te doen, Tom, knap van jou'. Trots loopt Tom naar de achterdeur om zijn schoenen aan te doen en gaat gezellig buiten spelen met de andere kinderen.

3 Het bevorderen van de sociale competentie van kinderen

Sociale competenties gaan over contacten met anderen in allerlei verschillende situaties. Dit kan zijn met leeftijdsgenoten, maar ook met volwassenen. Het geldt voor georganiseerde activiteiten, maar ook voor vrije situaties. Denk bij sociale competenties bijvoorbeeld aan communiceren, samenwerken, samen spelen, conflicten voorkomen en oplossen.

Kinderen leren hoe ze met elkaar moeten omgaan en communiceren met elkaar, is een belangrijk aspect van sociaal-emotionele ontwikkeling. Kinderen moeten hun eigen

4 ruimte leren kennen. Maar niet ten koste van anderen. Respect hebben voor elkaar en voor de omgeving hoort ook bij samen spelen. Hierover kan je met het kind in gesprek gaan. Ook kan je hen stimuleren om zelf oplossingen te zoeken bij onenigheid. Niet alleen voor kinderen onderling is het belangrijk dat ze kunnen samenwerken; kinderen en volwassenen hebben elkaar nodig in onze samenleving. Daarom moeten kinderen op een veilige en verantwoordelijke manier worden voorbereid op de samenleving waarin ze komen en gaan. Ook voor ons als gastouderbureau is het belangrijk dat we kunnen samenwerken. Samenwerken met vraagouders, gastouders en als bemiddelingsmedewerkers onder elkaar. Wij kunnen kinderen niet los zien van hun ouders, we zijn met elkaar een team, waarin het welbevinden van het kind voorop staat.

Voorbeelden zijn:

- Help kinderen te leren vragen te stellen als ze iets willen of nodig hebben.
- Lees samen boekjes met thema's die spelen in de groep. Zo leren kinderen spelenderwijs. In de praktijk kun je dan verwijzen naar wat je hebt gelezen in de boekjes die je voorleest.
- Speel beurtspelletjes. Dit kan een bordspelletje zijn of aan tafel om beurten iets mogen pakken. Zo leren ze wachten op elkaar en uitgestelde aandacht.

Sanna (5) en Elisa (4) zijn samen aan het knutselen.

Sanna is druk met het maken van een tekening voor haar moeder. Die is bijna jarig.

Elisa maakt een tekening voor haar vader, zomaar!

De gastouder heeft gevraagd aan de meiden wat ze nodig hebben: stiften, papier, schaar, lijm en vouwblaadjes.

Het wordt namelijk niet alleen een tekening, maar er komen ook gevouwen bloemen op.

Samen doen met de stiften is een hele uitdaging. Al gauw ontstaat er een conflictje over wie de roze stift mag.

Ze komen er niet uit en Sanna wordt boos.

De gastouder komt erbij zitten en probeert helder te krijgen wat er gebeurt. Ze geeft beide meiden de ruimte om hun verhaal te doen. Daarna vat ze samen wat ze gehoord heeft.

De gastouder vraagt of er een oplossing is.

Door vragen te stellen over wat ze maken, wat daarvoor nodig is en in welke volgorde ze dat zouden kunnen doen, komen de meiden tot de conclusie dat ze allebei de roze stift kunnen gebruiken, maar dat ze dan wel om beurten kunnen door in een andere volgorde te werken.

De gastouder kijkt nog even of het lukt om de gemaakte afspraken uit te voeren.

Als Sanna en Elisa dan weer aan het werk zijn, gaat ze weer terug naar de andere kinderen.

4 Socialisatie door overdracht van waarden en normen

Het overbrengen van respectvolle normen en waarden, met als doel een positieve morele ontwikkeling van elk kind.

Een goed voorbeeld in spreken en handelen zal maken dat kinderen zien en daardoor leren wat goede omgangsnormen en waarden zijn.

Leer kinderen respect te hebben voor elkaar, ongeacht ras, geslacht en/of beperking. In de interactie met de gastouder worden bepaalde regels en omgangsvormen gehanteerd.

Stimuleer kinderen en reik hen grenzen aan.

Hoe leer je kinderen deze normen en waarden?

- Leef ze voor. Voorbeeld: als jij respect hebt voor de grenzen van een kind, dan zal dat andersom ook zo werken.

4 jongens van 7 en 8 jaar zijn aan het voetballen op een veldje achter het huis van de gastouder. Ze zijn fanatiek en hebben teams gemaakt. Het verloopt goed.

Dan komt het buurjongetje van de gastouder erbij, hij wil ook meedoen. De jongens zijn niet van plan om hem erbij te betrekken. Als de buurjongen blijft vragen, gaan de jongens vervelend tegen hem doen. Omdat de buurjongen niet heel groot is (maar al wel 7 jaar) wordt hij al gauw uitgemaakt voor 'kleintje, je bent te klein om mee te doen'.

De gastouder hoort dit. Ze gaat naar de voetballende jongens toe om te bespreken wat er is gebeurd. Ze gaat het gesprek aan over wat de jongens tegen de buurjongen zeiden en hoe dat voor de buurjongen moest zijn.

Eerst willen ze er niks van horen, maar als de gastouder aangeeft dat het echt niet kan en ze hun excuses moeten maken, dringt het door.

De excuses worden gemaakt en de gastouder gaat in overleg hoe ze het oneven aantal kunnen oplossen.

10 minuten later zijn de jongens weer aan het voetballen, met 1 reservespeler. Om de 6 minuten wordt er gewisseld zodat iedereen mee kan doen, maar ze wel echte teams houden.

De rol van gastouderbureau Uit&Thuis

Gastouderbureau Uit&Thuis heeft een adviserende, bemiddelende en ondersteunende rol bij het tot stand brengen – en onderhouden – van een goede samenwerking tussen vraag- en gastouders.

Daarnaast ondersteunen wij bij pedagogische vragen in het werk met en rondom de kinderen die bij de gastouders in de opvang komen.

Hierbij nemen wij de wettelijke regels in acht, en meer:

- We voeren jaarlijks een risico-inventarisatie uit bij de gastouder. Hierbij brengen we mogelijke risico's op de opvanglocatie in kaart;
- We zorgen voor een jaarlijkse evaluatie tussen vraag- en gastouder. Om zo tot een zo optimaal mogelijke omgeving te komen voor het kind om zich te ontwikkelen en voor de gastouder een omgeving waar ze haar kennis kan inzetten en vergroten;
- We verzorgen de facturatie en hebben hierbij de kassiersfunctie. Denk hierbij aan het versturen van de facturen, zorgen voor uitbetaling aan de gastouders, maar ook het in contact blijven met de partijen die een openstaande betaling hebben.;
- We zijn aanspreekpunt voor pedagogische vraagstukken, vragen rondom de aanvraag van kinderopvangtoeslag maar ook alle andere vragen die er zijn rondom de praktische opvang bij de gastouder en het zakelijke deel.
- Het verzorgen van Thema avonden voor ouders en gastouders, samen werken aan het vergroten van kennis.
- Het verzorgen van verplichte scholing rondom EHBO en de meldcode
- Vier keer per jaar ontvangt u van ons een nieuwsbrief met daarin informatie over lopende zaken, nieuwtjes uit het werkveld van de gastouderopvang en tips voor het luisteren naar podcasts, leuke uitstapjes of thema avonden.

De oudercommissie en ouderbetrokkenheid

Binnen ons gastouderbureau is een oudercommissie actief betrokken. Zij denken mee in lopende zaken, kijken mee als er zaken bijgesteld moeten worden en geven advies als wij daarom vragen.

Heeft u vragen of opmerkingen die u niet kwijt kunt bij de houders van het gastouderbureau? Dan kun u de oudercommissie bereiken via de mail:

oudercommissie@gobuitenthuis.nl

Ook voor tips en ideeën bent u van harte welkom deze met ons of de oudercommissie te delen.

Een klacht

Gastouderbureau Uit&Thuis is aangesloten bij het Klachtenloket of de geschillencommissie.

Loopt u tegen dingen aan waar we samen niet uitkomen, dan kunt u een klacht melden bij deze onafhankelijke commissies.

De procedure daarvan staat beschreven in de klachtenprocedure, dit document vindt u op onze website onder 'downloads'.

Tot slot

Ieder kind is uniek.

Spelen met auto's, poppen, knutselen, kleuren, kleien, wandelen, lezen en gewoon kunnen lummelen.

Kijken, ruiken, voelen proeven en ervaren.

Ieder kind komt tot ontwikkeling, op zijn eigen tempo en manier.

Aan ons de taak om te leren kijken zoals een kind kijkt en aan kunnen sluiten bij wat hen in beweging brengt!